

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 81 กำหนดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ จึงได้มีการยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 6 มาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (สูตร พ.ศ.ศ. 2547) ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา

จากหลักการดังกล่าว โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 โดยมีการประเมินภายในและการประเมินภายนอกซึ่งการประเมินดังกล่าวได้แบ่งมาตรฐานของการประเมินเป็นตัวบ่งชี้ ไว้มากมายซึ่งทำให้เกิดความล่าช้าและทำให้ซับซ้อนในการประเมินแต่ละครั้ง และลดปัญหาการคิดคำนวณค่าน้ำหนักคะแนนการประเมินของแต่ละด้านและมาตรฐานของการประเมิน

จากการกล่าวข้างต้นผู้ศึกษาจึงจัดทำและพัฒนาระบบประเมินคุณภาพการศึกษา ในรูปแบบฐานข้อมูลเว็บ (Web Database) ซึ่งในระบบจะประกอบไปด้วยการประเมินคุณภาพการศึกษา การประเมินการสอนของครูผู้สอน การประเมินโครงการของโรงเรียน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติหรือผู้ประเมินทำงานได้อย่างเป็นระบบ สะดวกรวดเร็วและลดปัญหาความซับซ้อนระหว่างการประเมิน สามารถวิเคราะห์ผลการประเมินได้อย่างแม่นยำและได้ผลรายงานจากการประเมินที่ถูกต้องและรวดเร็ว

ในการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษามีความแตกต่างของการประเมินคุณภาพการศึกษาดังตารางที่ 1.1 ดังนี้

ตารางที่ 1.1 แสดงการเปรียบเทียบมาตรฐานการประเมินภายใน

การประเมิน คุณภาพ	ระดับปฐมวัย	ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับอุดมศึกษา
ด้านการ ประเมิน	5 ด้าน 1. มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน 2. มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา 3. มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 4. มาตรฐานด้าน อัตลักษณ์ของสถานศึกษา 5. มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม	5 ด้าน 1. มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน 2. มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา 3. มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 4. มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา 5. มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม	4 ด้าน 1. การจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา 2. การบริหารการจัดการศึกษา 3. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4. การประกันคุณภาพภายใน
จำนวน มาตรฐาน	11	15	8
ตัวบ่งชี้	51	65	18
น้ำหนัก ความสำคัญ	กระบวนการบริหารและการจัดการ ร้อยละ 80 ส่วนผลของการบริหารและการจัดการ คือคุณภาพเด็กเป็นร้อยละ 20	กระบวนการบริหารและการจัดการ ร้อยละ 70 ส่วนผลของการบริหารและการจัดการคือคุณภาพผู้เรียนเป็นร้อยละ 30	ตัวบ่งชี้พื้นฐาน ร้อยละ 75 ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ ร้อยละ 15 ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม ร้อยละ 10
ปรัชญา/ อุดมการณ์	การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม	เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนโดยรัฐต้องจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยทุกคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก เพื่อเป็นรากฐานที่พอเพียงสำหรับการใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต รวมทั้งเพื่อการพัฒนาหน้าที่การทำงานและการพัฒนาคุณภาพชีวิตส่วนตนและครอบครัว และเพื่อสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในอนาคต	การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยยึดหลักทางสายกลาง เพื่อให้ประเทศรอดพ้นจากวิกฤติ สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุล มีคุณภาพยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และสถานการณ์เปลี่ยนแปลงต่าง เสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้ความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

การประเมินคุณภาพ	ระดับปฐมวัย	ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับอุดมศึกษา
ปรัชญา/อุดมการณ์	-	-	และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี
หลักการจัดการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม 2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก 3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก 4. การบูรณาการการเรียนรู้ 5. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก 6. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ 2. หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย 3. หลักแห่งความเสมอภาค 4. หลักการมีส่วนร่วม 5. หลักแห่งความสอดคล้อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 2. กระบวนการเรียนรู้ต้อง มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพ ความเคารพ
หลักการประเมิน	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นการประเมินเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2. ยึดความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส มีหลักฐาน มีข้อมูลตามสภาพจริง และสามารถตรวจสอบได้ 3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นการประเมินเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่ได้มุ่งเน้นเรื่องการตัดสิน การจับผิดหรือการให้โทษ ให้โทษ 2. ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง (Evidence-based) และมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) 3. มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมและประสานงานในลักษณะกัลยาณมิตรมากกว่าการกำกับควบคุม 4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและการพัฒนาการจัดการศึกษาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 5. มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการศึกษาระหว่าง

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

การประเมินคุณภาพ	ระดับปฐมวัย	ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับอุดมศึกษา
หลักการประเมิน	-	-	ชาติตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยให้ออกภาพเชิงนโยบาย แต่ยังคงมีความหลากหลายในทางปฏิบัติที่สถาบันสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถาบันและ ผู้เรียน
วิธีการและเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีการและเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งสองระดับ ประกอบด้วย การประเมิน 2 ประเภท คือ การประเมินอิงเกณฑ์ ให้พิจารณาตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณา โดยจะมีการสรุปผลการประเมินทั้งในระดับตัวบ่งชี้และระดับมาตรฐาน การประเมินอิงสถานศึกษา ให้พิจารณาจากการที่สถานศึกษาดำเนินการตาม ข้อเสนอแนะของ สมศ. และพัฒนาการของคุณภาพสถานศึกษา ตลอดจนมีผลการดำเนินงานบรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา รวมทั้งมีความตระหนักในความสำคัญและความพยายามในการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษา		-
ผลการประเมินคุณภาพ	ผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เป็นการสะท้อนให้เห็นคุณภาพการจัดการศึกษาตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ ถ้าผลการประเมินอยู่ในระดับดีก็จะแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง หากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษานำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเป้าหมายหลักและเป็นเครื่องมือในการพัฒนา	ผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการสะท้อนให้เห็นคุณภาพการจัดการศึกษาตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ ถ้าผลการประเมินอยู่ในระดับดีก็จะแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง หากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษานำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเป้าหมายหลักและเป็นเครื่องมือในการพัฒนา มั่นใจได้ว่าผลการพัฒนาการศึกษา	ผลการประเมินคุณภาพเป็นการสะท้อนเพื่อการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของสถาบัน อุดมศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อเข้าสู่ระดับมาตรฐานสากล ใช้ทรัพยากรในการบริหารจัดการของสถาบัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ การบริหารจัดการสถาบัน อุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้ภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาตรงกับความต้องการของสังคมและประเทศ นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้จ้าง

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

การประเมินคุณภาพ	ระดับปฐมวัย	ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับอุดมศึกษา
ผลการประเมินคุณภาพ (ต่อ)	มั่นใจได้ว่าผลการพัฒนาการศึกษาของชาติในอนาคตต้องได้รับการยกระดับคุณภาพที่สูงขึ้น อันนำไปสู่การยอมรับในระดับชาติและระดับสากลว่ามีความสามารถในการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานที่ทัดเทียมกัน	ของชาติในอนาคตต้องได้รับการยกระดับคุณภาพที่สูงขึ้น อันนำไปสู่การยอมรับในระดับชาติและระดับสากลว่ามีความสามารถในการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานที่ทัดเทียมกัน	งาน และสาธารณชนมีข้อมูลสำหรับการศึกษาที่ถูกต้องและเป็นระบบสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลที่ต้องเป็นระบบในการกำหนดนโยบาย วางแผน และการบริหารจัดการด้านการศึกษา

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อพัฒนาระบบประเมินคุณภาพการศึกษา บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet)
- 1.2.2 เพื่อเป็นศูนย์กลางในการประเมินคุณภาพการศึกษา การประเมิน โครงการ และประเมินครูผู้สอน ของโรงเรียนอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาเชิงทฤษฎีและ/หรือเชิงประยุกต์

- 1.3.1 ได้ระบบประเมินคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์
- 1.3.2 ผู้บริหาร บุคลากร นักเรียน สามารถใช้ระบบซอฟต์แวร์การประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนงานและ โครงการให้มีประสิทธิภาพ

1.4 ขอบเขตและวิธีการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1.4.1.1 การลงทะเบียน
- 1.4.1.2 มีระบบเข้าใช้งาน (Login)
- 1.4.1.3 มีการตรวจสอบสิทธิ์ในการกระทำต่อฐานข้อมูล

1.4.2 การจัดเก็บข้อมูล

- 1.4.2.1 ข้อมูลเจ้าหน้าที่ผู้ประเมิน
- 1.4.2.2 ข้อมูลครูผู้สอน
- 1.4.2.3 ข้อมูลผู้ประเมิน
- 1.4.2.4 ข้อมูลการประเมินคุณภาพการศึกษา

1.4.2.5 ข้อมูลการประเมินโครงการ

1.4.3 การประมวลผลข้อมูล

1.4.3.1 ประมวลผลการประเมินคุณภาพการศึกษา

1.4.3.2 ประมวลผลการประเมินของครูผู้สอนแต่ละรายวิชา

1.4.3.3 ประมวลผลการประเมินโครงการของโรงเรียนแต่ละโครงการ

1.4.4 การรายงานผล

1.4.4.1 รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา

1.4.4.2 รายงานผลการประเมินคุณภาพครูผู้สอน

1.4.4.3 รายงานผลการประเมินของโครงการ

1.4.5 เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา

1.4.5.1 ฮาร์ดแวร์

- ไมโครคอมพิวเตอร์หน่วยประมวลผลกลางขนาด 3.0 กิกะเฮิร์ตซ์
หน่วยความจำขนาด 1024 เมกกะไบต์ มีเนื้อที่ฮาร์ดดิสก์ 500 กิกะไบต์ สำหรับเครื่องแม่ข่าย

- ไมโครคอมพิวเตอร์หน่วยประมวลผลกลางขนาด 3.0 กิกะเฮิร์ตซ์
หน่วยความจำขนาด 1024 เมกกะไบต์ มีเนื้อที่ฮาร์ดดิสก์ 500 กิกะไบต์ สำหรับเครื่องลูกข่าย

1.4.5.2 ซอฟต์แวร์

- ระบบปฏิบัติการ Windows XP Professional สำหรับเครื่องแม่ข่าย

- ระบบปฏิบัติการ Windows XP Professional สำหรับเครื่องลูกข่าย

- ภาษาที่ใช้ในการพัฒนาคือ PHP

- ฐานข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาคือ MySQL

1.5 สถานที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

1.5.1 โรงเรียนอุตรดิตถ์ 15 ถนนอินใจมี ตำบลท่าอิฐ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ 53000 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

1.5.1.1 กลุ่มงานแผนงานโรงเรียนอุตรดิตถ์

1.5.1.2 งานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอุตรดิตถ์

1.5.1.3 งานสารสนเทศโรงเรียนอุตรดิตถ์